

Úvodník státní tajemnice Mileny Hrdinkové

Číslo 385
20. dubna 2020

V tomto čísle naleznete

Úvodník státní tajemnice

Evropský plán k rozvolňování opatření

Videokonference ministrů školství

Videokonference ministrů pro obchod

Výsledky plenárního zasedání

Jednání výboru pro vnitřní trh

Rámcové pozice

Program evropských institucí

Milí čtenáři,

máme před sebou další týden videokonferenčních a telekonferenčních jednání, jejichž hlavním je v naprosté většině případů boj s pandemií COVID-19, její dopady na jednotlivé oblasti našich životů, plány ekonomické obnovy a také postup ke společnému postupnému opatření k zamezení šíření nákazy.

V jednání prostřednictvím videokonferenčních dále pokračují ministři EU. Dnes budou takto diskutovat ministři odpovědní za sport, a to zejména o dopadech COVID-19 na sektor sportu a specifických opatřeních, která jsou v této oblasti přijímána. Ve středu se uskuteční videokonference ministrů/státních tajemníků pro evropské záležitosti, která má na programu především přípravu čtvrteční videokonference lídrů EU a obecnou výměnu názorů k mimořádným opatřením souvisejícím s nákazou COVID-19, která byla a jsou přijímána na národní i evropské úrovni.

Rovněž ve středu budou jednat ministři zahraničních věcí, jejichž debata bude zaměřena na Ukrajinu a Východní partnerství, a to jak z hlediska aktuálního boje proti COVID-19, tak z dlouhodobého hlediska vývoje regionu a aktivit EU. Věnovat se budou také situaci v Libyi a jejími dopady na migrační toky v centrálním Středomoří. Chybět v tomto týdnu nebudou ani pravidelné videokonference ministrů zdravotnictví a ministrů vnitra.

Ve čtvrtek nás čeká v pořadí již čtvrtá videokonference členů Evropské rady. Na té předchozí, která se konala 26. března, se lídři shodli na nutnosti koordinované strategie pro ukončování mimořádných opatření, komplexního plánu oživení a bezprecedentních investic. Mezi hlavní témata čtvrtečního jednání tedy budou kromě reflexe opatření EU v reakci na šíření onemocnění COVID-19 patřit zejména plány postupného společného rušení těchto opatření a návrhy na řešení závažných socioekonomických důsledků pandemie.

Evropský plán rušení opatření proti šíření COVID-19, o němž budou lídři mimo jiné diskutovat, předložili předseda Evropské rady Charles Michel a předsedkyně Komise Ursula von der Leyenová minulý týden ve středu. Mezi hlavní zásady, které stanovil, patří (1) správné načasování uvolňování karanténních opatření, (2) společný evropský koordinovaný postup a (3) doprovodná opatření jako například rozšíření testovacích kapacit a harmonizace testovacích metod nebo další posílení kapacit v oblasti lékařských a osobních ochranných prostředků.

Do online prostoru se v posledních týdnech přesunuli také nejruznější přednášky, semináře a veřejné debaty o aktuálních otázkách evropské politiky a mezinárodních vztahů. Jejich aktuální přehled pro vás připravujeme na portálu Euroskop.cz.

Evropský plán k rozvolňování opatření

Komise ve spolupráci s předsedou Evropské rady vydala 15. dubna cestovní mapu k rozvolňování restriktivních opatření přijatých v souvislosti s pandemií COVID-19. Dokument zdůrazňuje především nutnost koordinovaného přístupu jak na úrovni EU, tak mezi členskými státy. Zároveň poskytuje státům doporučení, jak postupně a kontinuálně rozvolňovat restriktivní opatření za předpokladu ochrany veřejného zdraví.

Uvolňování opatření musí být posuzováno především z pohledu **tří kritérií**, a to (1) epidemiologického, (2) dostatečné kapacity zdravotnických zařízení a (3) vhodné monitorovací kapacity, včetně vysokého počtu testování. Členské státy by při uvolňování opatření měly **postupovat koordinovaně** a měly by mít na paměti integrovanou povahu

vnitřního trhu. I když se uvolňování opatření bude v jednotlivých státech lišit v čase a přístupem, **je zásadní držet se společného rámce**. Ten by měl být postaven na důrazu na vědecké poznatky, vzájemné koordinaci a respektu a solidaritě.

Rušení restriktivních opatření by mělo být doprovázeno **kombinací doplňujících opatření**. Pozornost by měla být soustředěna především na shromažďování harmonizovaných údajů, vývoj systému reportování a mapování kontaktů při respektování ochrany osobních údajů. Dále by se mělo jednat o zvyšování testovacích kapacit a harmonizaci metodik testování, zejména v souvislosti s předpokládaným nárůstem infekcí po zrušení restriktivních opatření. Členské státy by měly také pokračovat v zajišťování

/Pokr. na s. 2/

dostatečného počtu zásob lékařských a osobních ochranných prostředků. V neposlední řadě by měl být kladen důraz na vývoj bezpečných a účinných léčebných přípravků, zejména pak vývoj a rychlé zavedení vakcíny proti COVID-19.

Poslední částí dokumentu je **soubor doporučení**, který by členskými státy měl pomoci **při postupném rozvolňování přijatých opatření**. Obecná opatření by měla být nahrazena opatřeními specifickými. Kontroly na vnitřních hranicích by měly být rušeny koordinovaně. Jakmile to epidemiologická situace v pohraničních regionech dovolí, mělo by dojít k odstranění cestovních omezení a hraničních kontrol. Vnější hranice EU by měla být znovu otevřena ve druhé fázi a měla by brát v úvahu šíření viru mimo EU. Opětovné zahájení hospodářské činnosti a shromažďování osob by mělo být povoleno postupně s přihlednutím ke

Videokonference ministrů školství > Rada

Dne 14. dubna se uskutečnila druhá neformální videokonference ministrů vzdělávání na téma opatření v oblasti vzdělávání v souvislosti s šířením COVID-19 v EU. ČR zastupoval na jednání náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy Václav Velčovský.

Jednání ministrů navázalo na první videokonferenci ministrů školství, která proběhla 12. března, a zaměřilo se především na digitálními a online řešení výuky, problematiku klasifikací, výstupních zkoušek, maturit a přijímacích zkoušek na střední a vysoké školy a na využití EU fondů.

Po úvodním slovu chorvatského předsednictví vystoupila komisařka **Mariya Gabrielová**, která uvítala možnost navázat na předchozí videokonferenci a dále sdílet zkušenosti a přijatá opatření mezi jednotlivými členskými státy. Dále obecně ocenila nasazení a snahu všech zúčastněných stran od státní správy, přes učitele až po žáky a jejich rodiče. Jako zásadní problém vnímá Komise, že některé děti nemají adekvátní vybavení a přístup k internetu, tudíž se nemohou zapojit do vzdělávání online

Videokonference ministrů pro obchod > Rada

Dopad pandemie koronaviru na mezinárodní obchod a globální hodnotové řetězce byl hlavním tématem videokonference ministrů pro obchod, které proběhla pod vedením komisaře Phila Hogana 16. dubna 2020. Ministři se zaměřili na cesty, kterými může mezinárodní obchod přispět k hospodářské obnově. Shodli se na nutnosti posílení diverzifikace unijních dodávek a větší odolnosti globálních hodnotových řetězců. ČR zastupoval místopředseda vlády Karel Havlíček.

Komisař P. Hogan apeloval na nutnost **neprospadnout** v reakci na pandemii **protektionistickým tendencím**, které nejsou správnou cestou k obnově. EU by se naopak měla zaměřit na posílení vlastní strategické autonomie, diverzifikaci a posílení globálních řetězců. V tomto kontextu zmínil jako vhodné nástroje posilování sítě obchodních dohod se třetími zeměmi, plánování strategických rezerv či multilaterální spolupráce na bázi Světové obchodní organizace, kterou považuje za nezbytný předpoklad návratu k hospodářskému růstu.

Členské státy tyto myšlenky podpořily, byť byly patrné jisté nuance mezi důrazem na posílení a zachování otevřenosti globálních hodnotových řetězců. Nezbytnosti odstranění tržních bariér, diverzifikaci dodavatelských řetězců a posílení jejich odolnosti vůči budoucím krizím vyslovili podporu všichni ministři.

zvláštnostem různých kategorií. V úsilí zabránit šíření viru by členské státy měly více využívat veřejných kampaní, jejichž cílem je motivovat obyvatelstvo, aby dodržovalo přísné hygienické postupy a bezpečnou osobní vzdálenost. Rozvolňování opatření by mělo být také průběžně monitorováno s tím, že by státy měly být v případě potřeby připraveny se ihned vrátit k přísnějším opatřením.

Spolu s postupným uvolňováním restriktivních opatření bude Komise ve spolupráci s členskými státy pracovat na **plánu obnovy**. Ten by měl obsahovat opatření, která povedou k oživení ekonomiky a vrátí nás zpět na cestu udržitelného růstu. Základem plánu obnovy by měl být přepracovaný návrh budoucího víceletého finančního rámce a aktualizovaný pracovní program Komise na rok 2020. /R. Franěk/

a hrozí prohlubující se nerovnost mezi nimi a ostatními žáky a studenty. V tomto ohledu je třeba hledat řešení, jak tomuto jevu účinně předejít.

V následné diskusi se ministři **představili národní opatření ve svých zemích** a shodli se na potřebě zvýšené podpory pro žáky a studenty ze sociálně slabšího prostředí, kteří nemají přístup k IT vybavení. Také je důležité zajistit další proškolení pedagogických pracovníků v oblasti digitálních dovedností, aby bylo možné využít plného potenciálu online nástrojů a řešení. Krize poskytl možnost dělat věci jinak a ukázala na mezery v přístupu k digitálním nástrojům a v digitálních kompetencích učitelů. Mnoho delegací se také podrobně věnovalo organizaci ukončení školního roku. Členské státy mají různé scénáře, některé země například posunují maturity, několik členských států je dokonce ruší. Delegace také zdůraznily důležitost flexibility při využití zdrojů z fondů EU. /J. Matera/

Diskuze ministrů se věnovala také **hodnocení kroků, které EU přijala ke zmírnění akutních dopadů krize** a bezprostředního nedostatku ochranných pomůcek v EU po vypuknutí pandemie. Platnost nařízení 2020/402, které podmiňuje vývoz některých zdravotnických produktů z EU autorizačním povolením, navrhla Komise prodloužit o 30 dní do 25. května 2020. Součástí návrhu je nově povinnost členského státu při udělování vývozní licence konzultovat Komisi, které vydá stanovisko do 48 hodin od přijetí žádosti. Nově by se také nařízení mělo týkat pouze prostředků pro ochranu úst a nosu, neboť zásoby těchto pomůcek stále nejsou v EU zcela zajištěny, a mělo by dojít k rozšíření počtu třetích zemí, které budou z rozsahu nařízení vyňaty (západní Balkán, Gibraltar a území členských států, která nejsou součástí celní unie).

V kontextu pandemie vyzvala Komise k **opatrnosti v oblasti přímých zahraničních investic**. Ohrožen přitom není jen sektor zdravotnictví, ale i kritické technologie a infrastruktura v dalších odvětvích, která se vlivem pandemie mohou ocitnout ve finanční tísní a čelit pokusům o převzetí ze strany vlastníků ze třetích zemí. Komise koncem března vydala Pokyny k využívání nařízení o prověřování přímých zahraničních investic. Apeluje v něm, aby státy plně aktivovaly či zřídili své národní mechanismy prověřování investic. /E. Drnovská/

Ve čtvrtek 16. a pátek 17. dubna proběhlo plenární zasedání Evropského parlamentu (EP).

Na úvod zasedání předseda EP Davide Sassoli poděkoval všem, kteří se obětují pro druhé. Zdravotníci jsou dle něj v první linii tohoto boje a zaslouží si všechnu naši podporu, obdiv a vděčnost za práci, kterou vykonávají, a za velkorysost, kterou projevují i v těch nejtěžších situacích. Poděkoval rovněž všem pracujícím včetně zemědělců, rybářů, telekomunikačních odborníků a pokladních, kteří projevují velkou disciplínu a smysl pro zodpovědnost. Zahrnul všechny občany, kteří respektují preventivní opatření, nakupují starším lidem a starají se o ty nejzranitelnější.

Parlament poskytl své prostory orgánům Bruselu, Lucemburku a Štrasburku k využití pro činnosti související s mimořádnými událostmi. „Dlužíme městům, která nás hostí, projev vděčnosti,“ dodal D. Sassoli. Předseda poděkoval poslancům a zaměstnancům Evropského parlamentu za

nalezení nových způsobů, jak pracovat, a zdůraznil, že demokracie nadále funguje. Instrukce EU jsou plně zavázány vyhovět potřebám občanů a členských států a během této krize i po ní přispět ke globální reakci na koronavirus.

Zmírnění dopadů koronavirové krize bylo ústředním tématem, během kterého plénum schválilo trojici nařízení, která jsou součástí investiční iniciativy v reakci na koronavirus plus (CRII+). Součástí schváleného balíčku jsou opatření zaměřená na maximální flexibilitu při využívání strukturálních a investičních fondů EU a zajištění pokračování potravinové a materiální pomoci během pandemie. EP rovněž podpořil uvolnění více než tří miliard eur na podporu zdravotnictví v EU.

Evropský parlament měl na pořadu jednání dále návrh o **změně víceletého finančního rámce** na období 2014-2020. /J. Linková/

Jednání výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů > Evropský parlament

Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (IMCO) Evropského parlamentu diskutoval v úterý 14. dubna 2020 prostřednictvím videokonference s komisařem pro spravedlnost Didierem Reyndersem, o opatřeních Komise proti krizi způsobené pandemií COVID-19 v oblasti ochrany spotřebitele.

Komisař D. Reynders zdůraznil, že během krize i po jejím uplynutí musí být **zachována vysoká úroveň ochrany spotřebitelů v EU**. Pandemie COVID-19 způsobila bezprecedentní přerušování turistických služeb a **poskytovatelé služeb cestovního ruchu** čelí vážným finančním problémům, neboť zákazníci žádají úhrady za zrušené lety a zájezdy, zatímco nedochází k novým rezervacím. Podle komisaře D. Reynderse je třeba najít rovnováhu mezi ochranou práv spotřebitelů a podporou těchto subjektů. Za řešení nesolventnosti poskytovatelů považuje Komise vydávání voucherů na budoucí služby za předpokladu, že zákazníci získají plnou náhradu, pokud voucher nevyužijí. V oblasti turismu je nyní třeba koordinovaný přístup a obnovení důvěry spotřebitelů v tento sektor.

Problémem na vnitřním trhu jsou dále **nekalé praktiky obchodníků**, kteří nabízejí předražené a nekvalitní ochranné pomůcky nebo falešné produkty proti koro-

naviru. Zmínil také využívání mobilních dat a aplikací v kontextu pandemie. Evropská pravidla na ochranu dat jsou velmi přísná a nařízení GDPR nepředstavuje překážku pro zpracování osobních údajů potřebných pro boj s koronavirem. Kromě těchto krátkodobých reakcí bude spotřebitelská politika v dlouhodobém horizontu muset reflektovat trvalé změny, které probíhají krize přinese, včetně změn spotřebitelského chování. Zásadní bude zlepšení informovanosti spotřebitelů a zajištění jejich bezpečí v reálném i online světě.

Do debaty s komisařem D. Reyndersem se zapojili i **čeští poslanci**. Poslankyně Dita Charanzová ve svém příspěvku zdůraznila, že i přes těžkosti cestovního sektoru to musí být sami spotřebitelé, kdo rozhodnou, zda za neuskutečněné zájezdy a další služby cestovního ruchu akceptují vouchery nebo zpět své peníze. Některé společnosti, ale podle ní vrácení hotovosti neumožňují. Poslanec Marcel Kolaja se dotázal na bezpečnost sledovacích aplikací pro chytrou karanténu a upozornil, že ne každý občan vlastní chytrý telefon. Zajímal se také o dodržování zásad nařízení GDPR při sběru dat a zajištění kódu open source. V této souvislosti komisař D. Reynders avizoval zveřejnění pokynů ohledně ochrany dat v aplikacích proti pandemii. /J. Linková/

Schválené rámcové pozice ve 16. týdnu > Informace

Rámcová pozice k nařízení Parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení, pokud jde o zvláštní opatření k **poskytnutí výjimečné flexibility ve využití Evropských strukturálních a investičních fondů v reakci na šíření onemocnění COVID-19** (vypracovalo Ministerstvo pro místní rozvoj).

Rámcová pozice k **návrhu Komise** na změnu nařízení Rady, kterým se stanoví **víceletý finanční rámec** pro období 2014-2021 (vypracovalo Ministerstvo financí).

Rámcová pozice k **nařízení** novelizující nařízení Parlamentu a Rady o **zdravotnických prostředcích**, pokud jde o použitelnost některých jeho ustanovení (vypracovalo Ministerstvo zdravotnictví).

Rámcová pozice k **návrhu** nařízení Parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení, pokud jde o **zvláštní opatření ke zmírnění dopadu rozšíření onemocnění COVID-19 na odvětví rybolovu a akvakultury** (vypracovalo Ministerstvo zemědělství)

Videokonference ministrů pro sport, 21. dubna

Hlavním tématem jednání bude diskuse k dopadům pandemie COVID-19 na sport.

Videokonference ministrů zahraničí, 22. dubna

Ministři budou diskutovat současnou situaci pandemie COVID-19 a opatření v členských státech s cílem najít koordinovaný přístup.

Jednání kolegia komisařů, 22. dubna

Kolegium bude v rámci politické koordinace odpovědi EU na vypuknutí pandemie COVID-19 projednávat informaci o přehledu dosavadních aktivit podniknutých ze strany Komise od 10. března.

Videokonference ministrů pro evropské záležitosti, 22. dubna

Tématem bude společný postoj členských států EU na pandemii koronaviru

Videokonference členů Evropské rady, 23. dubna

Tématy videokonference by měly být výměna názorů ohledně uvolňování národních opatření.

Videokonference ministrů odpovědných za cestovní ruch, 27. dubna

Videokonference bude věnována dopadům epidemie COVID-19 na sektor cestovního ruchu.

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 385, týden od 13. do 19. dubna 2020 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Připravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: David Březina* Kontakt: newsletter@vlada.cz